

tivering, det har faaet her i Salen af det ærede Udvalgs Flertal.

Sorup; Jeg skal først gjøre en Bemærkning til det ærede Medlem for Ribe Amts 4de Valgkreds (Lermansen) i Anledning af de Betragtninger, der fremkom fra hans Side igaar, og som idag delvis ere optagne af det ærede Medlem fra Thisted (Sagd) — Jeg tror, at det ærede Medlem for Ribe Amts 4de Valgkreds bragte et fremmed og uvedkommende Moment ind i denne Debat, naar han her gjorde religiøse Hensyn gjeldende. Jeg tror, at, naar dette ærede Medlem vil bringe slige Hensyn ind i denne Sag, naar han vil møde i saa store KINGS Navn og under Paaberaabelse af den Mand, han nævnte, saa havde han ogsaa en vis Forpligtelse til at tage denne Sag mere alvorlig, end han gjorde. I Virkeligheden gif hans Betragtning ikke ud paa Andet end den gamle Betragtning, at Hensigten helliger Midlet. Han mente, at, naar man kun fastede et saadant kunstnerisk eller religiøst Hensyn over denne Sag, kom det ikke saa nøie an paa, hvor man havde taget Pengene fra. Det forekommer mig, at det ærede Medlem havde gjort vel i at lade Vorherre blive uden for denne Sag; thi den Ruin, der her er Tale om, er sandelig ikke bygget til Guds Ære, den er bygget af et udskeiende, ryggesløst Hof, den er kastet ind i det ny Hofkvarter, ikke til Guds Ære, men til Hoffets Forherligelse; den er bygget i en Tid, hvor Løsenet ikke var „Gud og Folket“, men hvor Løsenet var „Hoffet og Kunstner“, og hvor Hoffet og Kunstner havde sin Tilslutning hos Godseierne; den er bygget i en Tid, hvor vort Folk var nedfunket i den dybeste Elendighed; den er bygget i en Tid, hvor man for Alvor her i Landet tænkte paa at uvidde Stavnsbaandet til Kvinderne, fordi Karlene bleve jeldnere; den er bygget ud af den samme Lantegang, ud af hvilken Frederik den 2den af Preussen og Katharina den 2den af Rusland byggede deres Rotunder. Det er sagt tidligere her i Salen under Forhandlingerne, at der kunde være Grund til at lade Ruinen staa som et Mindesmærke om Fortidens Daarskab. Ja, dersom vi havde Trang til fra Fortiden at hente monumentale Mindesmærker om Daarskab og Udsæthed, saa kunde der være Grund til at lade den staa; men jeg er overbevist om, at, hvis den Plan, der her er Tale om, var bleven forelagt det danske Folkething, vilde det aldrig være gaaet ind paa at opretholde dette Mindesmærke om Fortidens Skjænsel. — Jeg vil sige en anden Ting til det ærede Medlem. Jeg vil gjøre ham opmærksom paa, at i de Forhandlinger, der ere førte her, ligesom i det, der er gaaet forud for denne Sag, er dette Hensyn, at det er en Kirke ikke kommet frem. Det er kommet frem nu fra det ærede Medlem fra Thisted, som har fulgt det andet ærede Medlem, men det er ikke kommen fra nogen af de Herrers

Side, der her have ført Ministerens Sag, og det er ikke kommet frem fra selve Ministeriet. I Ministeriets Skrivelse til Folkethingets Udvalg, der var nedfat i denne Sag, blev det udtrykkelig udtalt, at det ikke var Hensynet til Kirken, her var Tale om, men ene og alene Hensynet til Kunstner. Jeg ønsker her at staa fast, at den Mand, der ikke forsmaaede at kaste Religionens Raabe over denne Sag og sine Venner, er det ærede Medlem for Ribe Amts 4de Valgkreds. Jeg tilstaa, at det forbausede mig i høi Grad, at det ærede Medlem efter den Motivering, han gav, dog vilde stemme med os Andre i denne Sag. Jeg tror, at hans Standpunkt vilde have været betydelig renere og klarere og have været Udtrykket for en ganske anderledes Sandhed, hvis han her havde sluttet sig til sine politiske Venner i Afstemningen, lige som han har sluttet sig til dem i Motiveringen. Det ærede Medlem synes at gaa ud fra, at han i Ord kunde stemme sammen med os, men det ærede Medlem skulde dog ikke saa ensidig holde paa Bogstaven. Han skulde mindes, at det dog er Meningen og Anden, det kommer an paa. Jeg siger, at det for mig vilde være ligesom en Lettelse ikke at have det ærede Medlem paa samme Side, som jeg staa paa i denne Sag, efter hans Udtalelse her i Salen om denne Sag.

Naar jeg derefter skal vende mig til det ærede Medlem for Københavns 1ste Valgkreds (Nimestad), skal jeg ikke begynde, saaledes som det ærede Medlem begyndte igaar; jeg skal ikke begynde med at forundre mig over den Mangel paa juridisk og statsretsligt Begreb, der kom frem i hans Foredrag; jeg skal ikke udtale nogen Forundring over de syndige Feiltagelser og Misforstaaelser, hvori han gjorde sig skyldig. Dersom det var det, det kom an paa, tror jeg godt, det var muligt at gjøre Gjengæld. Heller ikke skal jeg søge at imponere ham ved at fremstille hans Sag i dens fulde Haabløshed. Dersom jeg var saa naiv at tro, at den Slags Ting havde nogen Indvirkning i en Debat, kunde man sagtens ogsaa bruge de Midler. Jeg skal gaa lige til Sagen. — Det ærede Medlem for Københavns 1ste Valgkreds (Nimestad) ligesom det ærede Medlem for Viborg (Klein) dvælede i meget stærke Udtryk ved det fantastiske Overdrevene, der skulde være ved den Berdiansættelse, som Udvalget her har troet at kunne støtte sig til. Jeg maa først minde de ærede Medlemmer om, at, naar vi ikke her have kunnet angive disse Bærdier i Kroner og Ører, er det ikke vor Skyld, det er ikke Udvalgets Skyld. Vi ønskede helst at kunne lægge disse Bærdier frem i Kroner og Øre for Thinget; men det er først og fremmest den Ministers Skyld, som afhændede denne Mads, uden at have noget Begreb om, hvad den var værd, og det ærede Medlem for Københavns 1ste Valgkreds, der selv har været Medlem af dette Udvalg, veed jo, at Udvalget har gjort alt Sit til at faae disse Bærdier nøi-